

## **JEZIKOVNA SORODNOST SLOVENŠČINE IN ČEŠČINE TER Z NJO POVEZANA MOŽNOST STILNEGA NERAVNOVESJA LEKSİKALNIH ENOT (S POUĐARKOM NA PRIMERIH IZ SLOVENSKO-ČEŠKEGA SLOVARJA)**

**David Blažek**

Slovanský ústav Akademie věd České republiky, Praga  
blazek@slu.cas.cz

DOI: 10.4312/Obdobja.43.21-28

Medjezikovna homonimija in paronimija med češčino in slovenščino sta bili v zadnjih letih deležni veliko pozornosti, vendar je do zdaj ob strani ostajalo vprašanje »lažnih prijateljev« z vidika stilistike, tj. besed z enakim ali podobnim pomenom v obeh jezikih, a z različno stilistično klasifikacijo. Ta tema se je izkazala za aktualno tudi pri delu na novem slovensko-češkem slovarju, ko je bilo treba pri iskanju pravih ustreznic v ciljnem jeziku upoštevati tudi stilno vrednost lem izvornega jezika oz. zgledov v geselskih odstavkih. V članku so prikazani konkretni primeri medjezikovnih parov z različnimi stilnimi opredelitvami in ustrezne leksikografske rešitve.

stilistika, homonimija, paronimija, slovenščina, češčina

Cross-linguistic homonymy and paronymy between Czech and Slovenian has received substantial attention in recent years, but the issue of »false friends« from a stylistic point of view—that is, words with the same or similar meaning in the two languages, but with different stylistic classifications—has so far been neglected. This topic also proved to be relevant when working on a new Slovenian–Czech dictionary, for which the stylistic value of the source language lemmas or examples had to be taken into account when searching for the right equivalents in the target language. This article presents concrete examples of cross-linguistic pairs with different stylistic definitions and the corresponding lexicographic solutions.

stylistics, homonymy, paronymy, Slovenian, Czech

### **1 Jezikovna sorodnost slovenščine in češčine**

Slovenščina in češčina imata kot slovanska jezika veliko skupnih besednih osnov in delujeta s precejšnjo količino skupnih besedotvornih sredstev. Primerljivost mnogih leksikalnih osnov in besedotvornih vrst je za govorce enega od teh jezikov nesporna prednost pri učenju ali razumevanju drugega. Vendar so se med samostojnim razvojem obeh jezikov v obeh jezikovnih sistemih pojavile fonetične in slovnične razlike ali pomenske spremembe na leksikalni ravni. Ta ne vedno očitna ali zlahka ugotovljiva odstopanja so med drugim privedla do pojava t. i. lažnih prijateljev ali medjezikovne homonimije oz. paronimije. Stiku med slovenščino in češčino je bilo v zadnjih letih

posvečene precej pozornosti (Blažek 2010; Maluška 2008; Valšík 2005; Šamonilová 2001 idr.). Pri pripravi novega slovensko-češkega slovarja<sup>1</sup> na Slovanskem inštitutu Akademije znanosti Češke republike pa se je pokazalo kot nujno posvetiti pozornost tudi stilni (ne)uravnoveženosti na videz enoznačnih oz. oblikovno enakih ali podobnih ustreznic v obeh jezikih.

## 2 Nekaj opomb o stilni kvalifikaciji v (čeških in slovenskih) razlagalnih slovarjih

Stilistični (oz. slogovni) kvalifikatorji predstavljajo največjo skupino funkcijskih kvalifikatorjev<sup>2</sup> in so tudi eno najbolj obravnavanih poglavij pri zasnovi novih slovarjev (gl. npr. osnutek novega razlagalnega slovarja slovenskega knjižnega jezika (Gliha Komac idr. 2015) ali osnutek razlagalnega slovarja *Akademický slovník současné češtiny* (Kochová, Opavská 2016)). V primerjavi z drugimi sestavinami slovarske mikrostrukture, kot so podatki o pravopisu, izgovoru, dvojnicah itn., so (stilni) kvalifikatorji manj stabilni (npr. v smislu sprememb skozi čas) in manj objektivni (odražajo jezikovno kompetenco avtorjev slovarja oz. njihovih subjektivnih ocen), zato jih je treba v slovarju uporabljati precej skopo.

Tako v češki kot slovenski leksikografiji število vrst posameznih kvalifikatorjev niha predvsem glede na vrsto priročnika oz. njegov namen in potrebe uporabnikov. Pri enojezičnih razlagalnih slovarjih je časovni razpon vključenega besedja bistveno večji kot npr. pri slovarjih novejšega besedja, kar lahko vpliva na nabor kvalifikatorjev. Tudi v terminoloških, zgodovinskih ali npr. dvojezičnih slovarjih se obravnava le določen del leksike, čemur odgovarjata (tudi) število in vrsta uporabljenih kvalifikatorjev.

V obeh leksikografijah je opazen tudi prehod od povezovanja stilne zaznamovanosti s samo leksikalno enoto k povezovanju stilne zaznamovanosti z določenim kontekstom ali vrsto diskurza. Vendar če je bila prej referenčna podlaga za (ne)zaznamovanost leksikalnih enot nevtralna, tj. knjižna plast jezika, vzpostavitev referenčnega oz. nevtralnega diskurza nikakor ni enostavna (gl. npr. Kalin Golob, Gantar 2015: 454).

Opozorimo še na razliko med stilističnim in leksikografskim pristopom k vrednotenju leksikalnih enot. Medtem ko so v stilistiki leksikalne enote vnaprej izbrane in urejene glede na osnovno funkcijo diskurza, je pri leksikografskem delu ravno obratno, saj se v korpusih ali besedilnih bazah iščejo aktualne sistemske vezi in povezave med leksikalnimi enotami (gl. npr. Bosák 2008: 123).

## 3 Stilistični kvalifikatorji v *Slovensko-češkem slovarju*

Medtem ko je v enojezični leksikografiji z vidika stilistike glavni cilj čim bolj natančna stilna opredelitev leksikalnih enot s pomočjo ustreznih kvalifikatorjev (če ne gre za nevtralno plast jezika, ki kvalifikatorjev ne zahteva), dvojezična leksikografija<sup>3</sup>

1 *Slovensko-češki slovar* s 25.000 gesli je nastal kot institucionalni projekt na Slovanskem inštitutu Akademije znanosti Češke republike med letoma 2002 in 2023. Trenutno je v pripravi za knjižno objavo.

2 S funkcijskimi kvalifikatorji poleg stilne pripadnosti označujemo tudi pragmatično komponento leksikalnega pomena in se sklicujemo na časovni vidik, regionalnost, knjižnost/neknjižnost, pogostost pojavljanja ali rabe itn.

3 To običajno velja za srednje velike in velike slovarje, ki se osredotočajo na jezik v vseh njegovih plasteh oz. v večini le-teh.

upošteva ta popis stilno kvalificiranih leksikalnih enot in išče ustreznice, ki najbolje odražajo pomenske, pragmatične in stilne sestavine izhodiščnega leksema.

Ker je *Slovensko-češki slovar* (Blažek 2024) dekodirni slovar, so se njegovi avtorji<sup>4</sup> odločili za precej zmeren pristop pri količini kvalifikatorjev. Pri označevanju stilne zaznamovanosti gesel so črpali predvsem iz razpoložljivih priročnikov za slovenščino (eSSKJ, SSKJ2, ePravopis in redkeje *Pravopis*) in se posvetovali s slovenskimi jezikoslovci.<sup>5</sup>

V *Slovensko-češkem slovarju* so bili uporabljeni naslednji stilni kvalifikatorji<sup>6</sup> (po abecednem vrstnem redu): *expr.* = ekspresivni, čustveni (izraz), *hanl.* = slabšalni (izraz), *hov.* = pogovorni (izraz), *kniž.* = knjižni (izraz), *publ.* = publicistični (izraz), *sleng.* = slengovski (izraz), *vulg.* = vulgarni, grobi (izraz). V skladu z ustaljeno leksikografsko prakso so stilni kvalifikatorji navedeni le na strani izhodiščnega jezika (slovenščine). Uporabnik slovarja tako pričakuje, da bo ponujena ustreznica imela enako ali podobno stilno vrednost kot lema. Če iztočnica in ustreznica ne bi bili stilno enakovredni, bi bilo treba ustreznico opremiti s pojasnjevalno opombo. Če stilna karakteristika velja za vse pomene gesla, jo predpišemo pred prvi pomen. Če velja le za en celoten pomen, jo postavimo takoj za številko, ki označuje pomen, sledijo pa ji druge značilnosti in zgledi. Če se stilna značilnost nanaša le na določeno leksikalno enoto (npr. besedno zvezo), jo postavimo neposredno pred njo.

#### 4 Izbrani primeri medjezikovnega stilnega (ne)ravnovesja

V nadaljevanju bomo poskušali izpostaviti nekaj primerov iz dela na *Slovensko-češkem slovarju*, ko je bilo treba razmisliti o primernosti ustreznice glede na stilni značaj gesla. Spornost nekaterih primerov se je včasih izkazala šele, ko so slovar lektorirali govorci češčine in slovenščine kot prvega jezika.

Pri posameznih primerih najprej predstavimo par, sestavljen iz gesla v izvornem jeziku in »pričakovane« ustreznice. V preglednici, ki sledi, navajamo stilne značilnosti gesla in ustreznice, pridobljene iz normativnih priročnikov. Za slovenska gesla smo uporabili naslednje referenčne priročnike: *Slovar slovenskega knjižnega jezika* (eSSKJ, 2016–), *Slovar slovenskega knjižnega jezika* (SSKJ2, 2014), *Slovar slovenskega pravopisa* (ePravopis, 2014–) oz. *Slovenski pravopis* (SP, 2014). Stilne značilnosti čeških ustreznice smo črpali iz *Internetová jazyková příručka*<sup>7</sup> (IJP, 2012–), *Akademický slovník současné češtiny* (ASSČ, 2012–), *Slovník spisovné češtiny pro*

4 K zasnovi slovarja je pomembno prispevala zlasti J. Špirudová, ki pa se je pozneje umaknila iz avtorskega kolektiva.

5 Pri korekturah oz. lektoriranju slovenskega dela slovarja, ki sta jih opravila A. Perdih in T. Mirtič z Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, je bila pozornost namenjena med drugim tudi ustreznosti uporabljenih stilnih kvalifikatorjev.

6 Od drugih funkcijskih kvalifikatorjev se v slovarju uporabljata le še *nář.* = narečni (izraz) in *zast.* = zastareli (izraz). Namesto splošnega kvalifikatorja za strokovne izraze se v slovarju uporabljajo kvalifikatorji za posamezne stroke (npr. *lod.* za ladijski promet, *gastr.* za gastronomijo itn.).

7 V njem so zbrani podatki iz šolske izdaje pravopisa *Pravidla českého pravopisu* (PCP), slovarja *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost* (SSČ), vključena pa so tudi nekatera gesla iz slovarja tujk *Nový akademický slovník cizích slov* (NASCS) in slovarjev neologizmov *Nová slova v češtině 1, 2*.

*školu a veřejnost* (SSČ, 2003), *Slovník spisovného jazyka českého* (SSJČ, 1960–1971) oz. iz slovarja *Akademický slovník cizích slov* (ASCS, 1995). Preglednici sledi kratek povzetek navedenih značilnosti in iz njih izhajajoča rešitev za nastajajoči *Slovensko-češki slovar* (2024, v nadaljevanju tudi SČS). Primeri so navedeni po abecednem vrstnem redu.

slovenščina	<i>gate</i>	češčina	<i>gatě, katě</i>
eSSKJ	---8	IJP	ø <sup>9</sup>
SSKJ2	nižje pog.	ASSČ	ø
eP	---	SSČ	---
SP	neknj. ljud.	SSJČ	poněk. zast. <sup>10</sup>
		ASCS	ø

Tabela 1: Iztočnici *gate* – *gatě, katě* ('spodnje hlače').

V slovenskih virih, kjer se lema pojavlja, je vedno zabeležena stilna zaznamovanost (tj. kvalifikatorja *nižje pog.* oz. *neknj. ljud.*). V čeških virih, razen v SSJČ, opažamo odsotnost stilne zaznamovanosti, v ASCS pa sta kot podgesli navedena leksema *katata, gatata*, kjer je uporabljen kvalifikator *ob.*<sup>11</sup> *expr.* V SČS je bila iztočnica *gate* opremljena s kvalifikatorjem *hov.* in ustreznicama *spodky, trenky*.

slovenščina	<i>govno</i>	češčina	<i>hovno</i>
eSSKJ	---	IJP	něspis. <sup>12</sup>
SSKJ2	ø	ASSČ	vulgární
eP	---	SSČ	zhřub. <sup>13</sup>
SP	ø	SSJČ	vulg.
		ASCS	---

Tabela 2: Iztočnici *govno* – *hovno*.

Na prvi pogled bi slovenski lemi *govno* najbolj ustrezala češka *hovno*, ki prav tako pomeni 'neprebavljene delce hrane, ki jih organizem izloča skozi črevo' (SSKJ2). Vendar je treba opozoriti na dejstvo, da medtem ko je v slovenščini lema *govno* stilno povsem nezaznamovana, je v čeških normativnih priročnikih navidezna ustreznica *hovno* opremljena s kvalifikatorjema *vulg.* ali *zhřub.*, zato je bilo v tem primeru treba kot ustreznici v SČS uporabiti stilno nevtralna izraza *výkal* oz. *lejno*.

8 --- označuje odsotnost navedenega gesla v priročniku ali viru.

9 ø označuje odsotnost kvalifikatorja stilne zaznamovanosti v danem priročniku ali viru.

10 Nekoliko zastarelo.

11 *ob.* = v občevalni češčini, izraz občevalne češčine (= *obecná čeština*), tj. neknjižne oblike češkega jezika, ki se navadno uporablja v običajni ustni komunikaciji.

12 Něknižno.

13 Grobo.

slovenščina	<i>herojski</i>	<i>heroičen</i>	češčina	<i>heroický</i>
eSSKJ	---	---	IJP	ø
SSKJ2	ø	knjiž.	ASSČ	---
eP	ø	ø	SSČ	knjiž.
SP	ø	knjiž.	SSJČ	ø
			ASCS	knjiž.

Tabela 3: Iztočnici *herojski*, *heroičen* – *heroický*.

Medtem ko je v slovenščini iztočnica *herojski* v vseh leksikografskih virih opredeljena kot stilno nezaznamovana, je v češčini po nekaterih priročnikih navidezno najbližja ustreznica *heroický* knjižna. V SČS je bil zato uporabniku kot prva možna ustreznica ponujen stilno nevtralni leksem *hrdinny*. Šele kot druga možnost prevoda je omenjena ustreznica *heroický*. Zaradi bistveno manjše pogostosti pojavljanja v korpusu slovenski izraz *heroičen* ni bil vključen v slovensko-češki slovar kot samostojna iztočnica, uvrščen pa je bil sinonim *junaški* z ničelno stilno zaznamovanostjo (v SČS z ustreznicama *hrdinny*, *hrdinsky*).

slovenščina	<i>kila</i>	češčina	<i>kilo</i>
eSSKJ	---	IJP	ø
SSKJ2	pog.	ASSČ	---
eP	---	SSČ	ø
SP	knj. pog.	SSJČ	ob.
		ASCS	ø

Tabela 4: Iztočnici *kila* – *kilo* ('kilogram').

V češki leksikografski praksi pri lemi *kilo* opazamo premik proti stilni nezaznamovanosti, medtem ko je v dostopnih slovenskih virih vedno prisotna določena stopnja pogovornosti. V SČS je bila iztočnica *kila* vključena s kvalifikatorjem *hov*. in ustreznico *kilo*.

slovenščina	<i>partija</i>	češčina	<i>partaj</i>
eSSKJ	---	IJP	ø
SSKJ2	ø	ASSČ	---
eP	---	SSČ	ob.
SP	ø	SSJČ	ob.
		ASCS	hovor., expr.

Tabela 5: Iztočnici *pártija* – *partaj*.

Določeno neravnovesje v stilni simptomatičnosti je mogoče zaslediti tudi pri paru *partija* (v pomenu 'politična organizacija, stranka, zlasti komunistična') in *partaj* kot navidezni ustreznici v češčini, ki pa jo češki normativni priročniki uvrščajo med občevalno češčino (*obecná čeština*) oz. jo označujejo s kvalifikatorjem pogovornosti in ekspresivnosti, zato je primernejša kot ustreznica za stilno nezaznamovano iztočnico *partija* (tu se uporablja kvalifikator *pog.* le, kadar *partija* predstavlja Zvezo

komunistov Jugoslavije) stilno nevtralen izraz *strana*. Kot pa je pravilno opozoril recenzent tega članka, v korpusu Gigafida ne najdemo veliko zadetkov nevtralne rabe obravnavane iztočnice s pomenom 'politična stranka', večina zadetkov spada pod pomen 'komunistična stranka'. Zato je smiselno med češke ustreznice uvrstiti tudi *partaj*.

slovenščina	<i>špargelj</i>	češčina	<i>špargl</i>
eSSKJ	ø	IJP	ø
SSKJ2	pog.	ASSČ	---
eP	---	SSČ	ob.
SP	knj. pog.	SSJČ	ob.
		ASCS	ø

Tabela 6: Iztočnici *špargelj* – *špargl*.

Medtem ko je v SSKJ2 iztočnica *špargelj* opremljena s kvalifikatorjem pogovornosti, je v eSSKJ že opredeljena kot stilno nezaznamovana. Njena ustreznica *špargl* je povezana z neknjižno češčino (*obecná čeština*), kar je pogost pojav pri besedah, prevzetih iz nemščine. V SČS je bila beseda *špargelj* navedena kot stilno nevtralna, pripisana pa ji je bila stilno nezaznamovana ustreznica *chřest*. Ekvivalent *špargl* je bil izpuščen zaradi nizke pogostosti pojavljanja v čeških korpusnih virih, vendar bi verjetno lahko imel svoje mesto kot prevodna varianta v elektronski različici slovarja.

Dileme pri izbiri ustreznega ekvivalenta v ciljnem jeziku glede na stilne značilnosti se lahko pojavijo ne le na ravni same leme, temveč tudi v konkretnih primerih njene rabe. Za ponazoritev v nadaljevanju navajamo dva primera besednih zvez, ki sta se prvotno pojavila pod iztočnicama *držati* in *část* in sta ponujala »pričakovani« ustreznici v češčini, glede na nizko pojavnost v korpusu pa nazadnje nista bila uvrščena v slovar in sta v tem članku le za ilustracijo.

slovenščina	<i>držati govor</i>	češčina	<i>držet řeč</i>
eSSKJ	---	IJP	---
SSKJ2	nižje pog.	ASSČ	---
eP	---	SSČ	---
SP	neknj. pog.	SSJČ	poněk. zast.
		ASCS	---

Tabela 7: Besedni zvezi *držati govor* – *držet řeč*.

Besedna zveza *držati govor* (uporablja se tudi zveza *držati predavanje, držati pridige* itn.) ima v slovenščini pogovorni značaj, medtem ko je v češčini (če je sploh omenjena v priročnikih) razumljena kot precej zastarela. Besedna zveza je bila v slovar prvotno vključena z ustreznicama *promlouvat, mluvit*, ki ne delujeta zastarelo, nista pa bili niti v navzkrižju s predznakom pogovornosti slovenske iztočnice.

slovenščina	<i>na mojo čast</i>	češčina	<i>na mou čest</i>
eSSKJ	---	IJP	---
SSKJ2	ekspr.	ASSČ	∅
eP	---	SSČ	∅
SP	poud.	SSJČ	∅
		ASCS	∅

Tabela 8: Besedni zvezi *na mojo čast* – *na mou čest*.

Čeprav je bila v slovenskih normativnih priročnikih stilna karakteristika vezana le na ekspresivnost oz. poudarjalno funkcijo (ki pa bolj sodi med pragmatične značilnosti), je bila na priporočilo korektorja oz. lektorja prvotno omenjena besedna zveza iz SČS izločena, saj se je rojenemu govorncu zdela zastarela ali zelo malo rabljena, kar je bilo preverjeno tudi v korpusnih virih. Vprašanje, kako ustrezno prevesti stilno nezaznamovano besedno zvezo *na mou čest* iz češčine v slovenščino, bi moral rešiti češko-slovenski slovar.

## 5 Zaključek

Kot kažejo predstavljeni primeri, v dvojezičnem slovarju ni vedno lahko najti ustreznice s povsem enako stilno vrednostjo za geslo v izvornem jeziku (in oblikovno najbližja ustreznica ni vedno najustrenejša prevodna rešitev). Tudi Čermák (1995: 240) govori v povezavi z iskanjem ustreznice v prevodnih slovarjih le o »slogovni podobnosti« in ne »slogovni istovetnosti«, kar poudarja njegovo tezo, da je »slovar umetnost možnega« (prav tam: 231). Po drugi strani se je izkazalo, da nekateri stilno neuravnoteženi medjezikovni pari niso dosegli zadostne frekvence v korpusu in predstavljajo le obroben pojav, zato v slovar nazadnje niso bili uvrščeni (poleg prej navedenih bi šlo npr. še za par *obed* – *oběd*, kjer je slovenska iztočnica knjižna, medtem ko je češka ustreznica stilno nevtralna).

V izbranih primerih je bilo mogoče v novejših priročnikih in virih (eSSKJ v slovenščini, ASSČ v češčini) opaziti zmanjšanje števila stilnih kvalifikatorjev v primerjavi s starejšimi priročniki. Na splošno pa so razlike v uporabljenih kvalifikatorjih bolj odraz različnih slovarskih konceptov ali leksikografovega pogleda na jezik (prim. npr. razhajanje stilnih značilnosti med *Slovenskim pravopisom* in *Slovarjem slovenskega knjižnega jezika*).

Čeprav lahko primere, kjer bi ustreznica z drugačno stilno vrednostjo med slovenščino in češčino povzročila večji komunikacijski šum ali neprijetno komunikacijsko izkušnjo, štejemo v enotah in ne v desetinah (od primerov, ki smo jih navedli, je največje stilno neskladje v paru *govno* – *hovno*, kjer stojita nasproti stilno nevtralni in vulgarni izraz), nanje velja opozoriti, saj lahko predstavljajo tveganje v govornem ali pisnem sporazumevanju za uporabnike, ki nimajo zadostnega jezikovnega čuta v enem od obeh opisanih jezikov. Zato je v dvojezičnem slovaropisju pravilno postavljanje kvalifikatorjev pri iztočnicah (ob upoštevanju ne le normativnih priročnikov, ampak tudi jezikovne prakse oz. korpusnih virov) in iskanje stilno ustreznih ekvivalentov ena pomembnih leksikografskih nalog.

## Viri

- Akademický slovník současné češtiny, 2017–2024*. Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i. <https://slovníkcestiny.cz> (dostop 5. 5. 2024).
- BLAŽEK, David, 2024 (v tisku): *Slovinsko-český slovník*. Praha: Academia.
- Fran: slovarji Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, 2014–*, različica 8.0. [www.fran.si](http://www.fran.si) (dostop 5. 5. 2024).
- Gigafida 2.0: Korpus pisne standardne slovenščine*. <https://viri.cjvt.si/gigafida> (dostop 4. 5. 2024).
- Internetová jazyková příručka, 2008–2024*. Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i. <https://prirucka.ujc.cas.cz> (dostop 5. 5. 2024).

## Literatura

- BLAŽEK, David, 2010: Slovesné předpony v češtině a slovinštině – falešní přátelé? František Čermák, Jan Koček: *Mnohojazyčný korpus InterCorp: Možnosti studia*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny. 62–69.
- BOSÁK, Jan, 2008: Odras dynamiky jazyka v sístave funkčních kvalifikátorov. Angela Rangelova, Jindra Světlá, Alexandra Jarošová (ur.): *Lexikografie v kontextu informační společnosti*. Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i. 123–131.
- ČERMÁK, František, 1995: Překladová lexikografie. František Čermák, Renata Blatná (ur.): *Manuál lexikografie*. Praha: Nakladatelství H&H. 230–248.
- GLIHA KOMAC, Nataša, JAKOP, Nataša, JEŽOVNIK, Janoš, KLEMENČIČ, Simona, KRVINA, Domen, LEDINEK, Nina, MIRTIC, Tanja, PERDIH, Andrej, PETRIC, Špela, SNOJ, Marko, ŽELE, Andreja, 2015: *Osnutek koncepta novega razlagalnega slovarja slovenskega knjižnega jezika*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- KALIN GOLOB, Monika, GANTAR, Polona, 2015: Stilistika in enojezični slovar: označevanje jezikovne variantnosti. Vojko Gorjanc, Polona Gantar, Izток Kosem, Simon Krek (ur.): *Slovar sodobne slovenščine: problemi in rešitve*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 446–465.
- KOCHOVÁ, Pavla, OPAVSKÁ, Zdeňka (ur.), 2016: *Kapitoly z koncepce Akademického slovníku současné češtiny*. Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.
- MALUŠKA, Tomáš, 2008: *Slovinsko-česká mezijazyková homonymie a paronymie (na materiálu přídavných jmen a sloves)*. Diplomská naloga. Brno: Filozofická fakulta.
- ŠAMONILOVÁ, Alena, 2001: *Zrádná slova ve slovinštině (slovinsko-česká mezijazyková homonymie a paronymie)*. Diplomská naloga. Praha: Filozofická fakulta.
- VALŠÍK, Kamil, 2005: »Co tě nezabije, to tě posílí.« – »Kar te ne ubije, te okrepi.«: slovensko-češka medjezikovna homonimija. *Sodobnost* LXIX/7–8. 892–895.